

Trimetoprim és 5-fluorouracil vizes oldatának kezelése UV/CIO₂ eljárással

Covic Anett*, Csaplár Constance, Alapi Tünde
SZTE TTIK, Szervetlen, SZERVES és Analitikai Kémiai Tanszék
*covicanett@chem.u-szeged.hu

A környezetünkbe kerülő szennyezők közül kiemelkedő jelentőséggel bírnak a gyógyszer hatóanyagok összetett környezeti, ökológiai és népegészségügyi hatásuk miatt. A konvencionális víztisztítási technológiák nem elegendően hatékonyak ezen szennyezők eltávolítására, ami kiegészítő víztisztítási technológiák fejlesztését teszi szükségessé. A vízkezelésben klórtartalmú vegyületeket elsősorban ammónia mentesítésre (törésponti klórozás) és fertőtlenítésre alkalmaznak, azonban napjainkban egyre nagyobb figyelmet kapnak a klórtartalmú vegyületek és UV fény együttes alkalmazásán alapuló ún. UV/klór eljárások, melyek gyökgeneráláson keresztül a szerves szennyezők átalakítására is alkalmasak.

Munkánk során két modellvegyület a trimetoprim (antibiotikum hatóanyag) és az 5-fluorouracil (kemoterápiás antimetabolit) átalakulását vizsgáltuk UV/CIO₂ eljárással, 367 nm-en sugárzó LED fényforrásokot használva. Vizsgáltuk a CIO₂ koncentráció (0 - 14 ppm), a pH (3,0 – 8,0), a fényintenzitás és a LED-ek elektromos teljesítményének (1,4 - 6,4 W) hatását, valamint biológiailag kezelt kommunális vizet használva a mátrixhatást. Az UV/CIO₂ eljárás hatékonyabbnak bizonyult a trimetoprim esetén, annak CIO₂-al való közvetlen reakciója, valamint a klórtartalmú gyökökkel való reakciói miatt. Vizsgálataink során mindkét vegyület esetén optimalizáltuk a CIO₂ koncentrációt és a LED-ek teljesítményét. A kezelt oldatok toxicitásának változása a klórozott szerves vegyületek valamint a klorátion képződéséhez egyaránt köthető. A mátrixként használt biológiailag kezelt szennyvíz jelentősen csökkentette a hatékonyságot.

A víztelenített szennyvíziszap jelentős TPH-tartalmának forrásai

Nagy-Mezei Csenge^{1,2*}, Gyarmati Imre¹, Bezsényi Anikó^{1,3}, Kardos Levente²
¹Fővárosi Csatornázási Művek Zrt., Dél-pesti Szennyvíztisztító Osztály, Budapest; ²Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Környezettudományi Intézet, Agrárkörnyezettani Tanszék, Budapest; ³Óbudai Egyetem, Anyagtudományok és Technológiák Doktori Iskola, Budapest
*pribelszky@fcsm.hu

A szennyvíztisztítás mellékterméke a víztelenített szennyvíziszap, mely minőségi és mennyiségi jellemzőit tekintve széles skálán mozoghat. A stabilizált szennyvíziszapnak további hasznosításától függően különféle, jogszabályozásban foglalt követelményeknek kell megfelelnie. Gazdasági, illetve környezetvédelmi szempontból a szennyvíziszap legmegfelelőbb ártalmatlanítási módja annak trágyaként történő hasznosítása lenne, azonban egyes, potenciálisan káros komponensek jelenléte korlátozhatja a szennyvíziszap mezőgazdasági területeken történő elhelyezését. A